

לְקַדְמוּתֶיהָ לְאַתְפִּיּוּסָא עֲמִיָּה.

בֵּינָן דְּחָמָא לִיָּה מַה כְּתִיב וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ, בֵּינָן דְּקָרִיב בְּהַדְיָה שְׂאֵרֵי כְרַע וְסָגִיד לְקַבְלֶיהָ. הָדָא הוּא דְכְתִיב וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַרְצָה שְׁבַע פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו. אָמַר עֲשׂוּ אֲלֵמְלָא כָּל כְּפָ הוּהָ עֲמִיָּה, לָא סָגִיד לְקַבְלֵי, שְׂאֵרֵי לְאַתְגָּאָה.

הָא חֲזִי, מַה כְּתִיב בְּבִלְעָם (במדבר כב) וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם אֶל לִילָה. בְּלִבְנָן פְּתִיב (בראשית לא) וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל לִבְנָן הָאֲרָמִי בַחֲלוֹם הַלִּילָה וַיֹּאמֶר לוֹ הַשְׁמֵר לָךְ פֶּן תִּדְבַר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב וְגו'. פֶּן תִּדְבַר, פֶּן תַּעֲשֶׂה לְיַעֲקֹב רָעָה מִיִּבְעֵי לִיָּה. אֶלָּא לִבְנָן לָא רַדְף אֲבַתְרִיָּה דְיַעֲקֹב בַּחֲלִילָא דְגוֹבְרִין לְאַגְחָא בֵּיהָ קָרְבָּא. דְּהָא חֲלִילָא דְיַעֲקֹב וּבְנוֵי רַב מְנִיָּה, אֶלָּא לְמַקְטְלִיָּה בְּפּוֹמִיָּה וּלְשִׁיצָאָה כְּלָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב אֲרָמִי אוֹבֵד אָבִי.

וּבְגִין כְּפָ, פֶּן תִּדְבַר, וְלָא כְתִיב פֶּן תַּעֲשֶׂה. וְכְתִיב יֵשׁ לְאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת. מְנִין הוּהָ יָדַע דְיִכְלַתָּא הוּהָ בִידֵיהָ. אֶלָּא כְמָה דְאַתְמָר אֱלֹהֵי אֲבִיכֶם אָמַשׁ אָמַר אֵלַי וְגו'.

וְדָא הוּא סְהַדוּתָא, דְּפָקִיד קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַסְהָדָא. דְכְתִיב (דברים כו) וְעֲנִיתָ וְאַמַּרְתָּ לְפָנַי יְיָ אֱלֹהֵיךָ אֲרָמִי אוֹבֵד אָבִי וְגו'. וְעֲנִיתָ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שמות כ) לָא תַעֲנֶה בְרַעְדָּךְ. (דברים ט) עֲנֶה בְּאָחִיו.

כְּתִיב בֵּיהָ בְּבִלְעָם (במדבר כד) וְלָא הִלָּךְ כְּפַעַם בְּפַעַם לְקִרְאָת נַחְשִׁים, דְּהִכִּי הוּא אֲרַחֲיָה דְאִיהוּ הוּהָ מְנַחֵשׁ. בְּלִבְנָן פְּתִיב, (בראשית ל) נַחֲשֵׁתִי, דְאִשְׁגַח בַּחֲרָשׁוּי וּבְקַסְמוּי בְּעַסְקָא דְיַעֲקֹב, וְכַד בְּעָא לְאוֹבְדָא לְיַעֲקֹב בְּנַחֲשָׁא וּבַחֲרָשָׁא דִילִיָּה בְּעָא לְאוֹבְדֵיהָ, וְלָא שְׂבָקִיָּה קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

אוֹתוֹ יַעֲקֹב בְּפִיּוֹ. הַתְּחִיל לְצַאֵת כְּנִגְדוֹ לְהַתְּפִיֵס עִמּוֹ.

בֵּינָן שְׂרָאָה אוֹתוֹ מַה כְּתוּב? וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ. בֵּינָן שְׂקָרַב אֵלָיו, הַתְּחִיל לְכַרַע וְלִסְגֹד לְפָנָיו, זֶהוּ שְׂכָתוּב וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַרְצָה שְׁבַע פְּעָמִים עַד גִּשְׁתּוֹ עַד אָחִיו. אָמַר עֲשׂוּ, אֲלֵמְלָא כָּל כְּפָ הִיָּה עִמּוֹ, לָא יִשְׁתַּחֲוּהוּ כְּנִגְדֵי. הַתְּחִיל לְהַתְּנַאֲוֹת.

בָּא רָאָה מַה כְּתוּב בְּבִלְעָם, (במדבר כב) וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם לִילָה. בְּלִבְנָן כְּתוּב (בראשית לא) וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל לִבְנָן הָאֲרָמִי בַחֲלוֹם הַלִּילָה וַיֹּאמֶר לוֹ הַשְׁמֵר לָךְ פֶּן תִּדְבַר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב וְגו'. פֶּן תִּדְבַר? פֶּן תַּעֲשֶׂה לְיַעֲקֹב רָעָה צְרִיף לְכַתֵּב! אֶלָּא לִבְנָן לָא רַדְף אַחֲרֵי יַעֲקֹב בְּכַח גְּבוּרִים לְעַרְףְּ בּוֹ קָרַב, שְׁתַּרְי חֲלִיל יַעֲקֹב וּבְנָיו גְּדוֹל מְמַנּוּ, אֶלָּא לְהַרְגוֹ בְּפִיּוֹ וּלְהַשְׁמִידוֹ אֶת הַכֹּל. זֶהוּ שְׂכָתוּב אֲרָמִי אֹבֵד אָבִי.

וְכִבְּנָן כְּתוּב פֶּן תִּדְבַר וְלָא פֶּן תַּעֲשֶׂה. וְכְתוּב יֵשׁ לְאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת. מְנִין הִיָּה יוֹדַע שְׂיִכְלַת הַיְתָה בִידּוֹ? אֶלָּא כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר אֱלֹהֵי אֲבִיכֶם אָמַשׁ אָמַר אֵלַי.

וְזוֹרֵי הַעֲדוֹת שְׁצִיָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲיֵד, שְׂכָתוּב (דברים כו) וְעֲנִיתָ וְאַמַּרְתָּ לְפָנַי ה' אֱלֹהֵיךָ אֲרָמִי אֹבֵד אָבִי וְגו'. וְעֲנִיתָ - כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (שמות כ) לָא תַעֲנֶה בְרַעְדָּךְ, (דברים ט) עֲנֶה בְּאָחִיו.

כְּתוּב בְּבִלְעָם (במדבר כד) וְלָא הִלָּךְ כְּפַעַם בְּפַעַם לְקִרְאָת נַחְשִׁים, שְׂכָף הוּא דְרַכּוֹ - שֶׁהוּא הִיָּה מְנַחֵשׁ. בְּלִבְנָן כְּתוּב (בראשית ל) נַחֲשֵׁתִי, שֶׁהַשְּׂגִיחַ בְּכַשְׂפּוֹ וּבְקַסְמוֹ בְּעַסְקָא שְׁל יַעֲקֹב, וּכְשִׁרְצָה לְהַאֲבִיד אֶת יַעֲקֹב בְּנַחֲשִׁים וּבְכַשׁוּפִים שְׁלוֹ, רָצָה לְאַבְדּוֹ, וְלָא עֲזָבוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.